



Protocol Vertrouwenspersoon PKN Bennekom in wording

Versie mei 2021

Veilige plaats voor iedereen

Het lijkt zo vanzelfsprekend: in een gemeente van de Protestantse Kerk voel je je veilig. Leden behandelen elkaar met respect. Mensen met speciale taken en opdrachten maken geen gebruik van hun machtspositie ten koste van anderen. Kinderen en jongeren kunnen ongestoord meedoen. Helaas gaat dat niet altijd en overal op. Misbruik en ongewenste omgangsvormen komen helaas ook in de Protestantse Kerk voor. Te denken valt aan (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, financiële malversaties, intimidatie en dreiging. Maatschappelijk heeft dit onderwerp de afgelopen jaren veel aandacht gekregen. En op veel plekken heeft dit ertoe geleid dat een onafhankelijk persoon, namelijk een vertrouwenspersoon, de mogelijkheid biedt om in alle veiligheid hierover te praten.

In onze landelijke Protestantse Kerk is een protocol ontwikkeld hoe te handelen waar dergelijk gedrag aan de orde is. De lokale gemeenten kunnen hiermee werken. Om meldingen en klachten over misbruik van macht en eventuele slachtoffers in onze Protestantse Gemeente Bennekom in wording op een zorgvuldige en vertrouwelijke wijze te helpen, is onderstaande lokale procedure door de Federatieraad ontwikkeld. Deze lokale procedure past geheel in het landelijk beleid.

De Federatieraad hoopt dat het gebruik ervan niet nodig zal zijn en dat van de procedure een preventieve werking uit zal gaan.

Doel van de procedure:

Het doel van de klachtenprocedure is om binnen de PKN Bennekom¹ een klimaat van veiligheid, acceptatie, respect en vertrouwen te bevorderen. Een dergelijk klimaat is een voorwaarde voor alle leden van de kerkelijke gemeenschap om optimaal en vol vertrouwen te kunnen functioneren en te kunnen deelnemen aan de kerkelijke activiteiten.

Procedure:

Deze klachtenprocedure is een lokale invulling voor leden van de PKN Bennekom van de landelijk vastgestelde kerkelijke procedure van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), zoals die is vastgelegd in: "Protocol voor Gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties". De lokale invulling maakt integraal deel uit van en past geheel in de genoemde landelijke procedure voor misbruik in pastorale en gezagsrelaties.

In het landelijk protocol wordt beschreven dat alle klachten over vermeend misbruik niet door de lokale kerkenraad mogen worden behandeld, maar alléén door speciaal door de landelijke PKN daarvoor ingestelde regionale colleges. Een uitvoerige beschrijving van de procedure is te vinden op de website van www.pkn.nl. Deze regionale colleges bestaan ieder uit vijf leden (predikanten en ouderlingen uit de regio), aangevuld met een adviserend lid (jurist en benoemd uit de belijdende leden). In misbruikzaken

¹ Voor het leesgemak is gekozen om in het gehele document PKN Bennekom te gebruiken. Tot nader order is de formele duiding echter Protestantse Gemeente Bennekom in wording.



Protocol Vertrouwenspersoon PKN Bennekom in wording

Versie mei 2021

worden de regionale colleges aangevuld met twee deskundigen op het gebied van misbruik in pastorale en gezagsrelaties.

Leden van de PKN Bennekom moeten weten waar ze met klachten terecht kunnen. Bij een vermeend geval van misbruik van macht of misbruik van seksuele aard kunnen leden direct contact opnemen met twee ervaren deskundigen, de zogenoemde vertrouwenspersonen; een man en een vrouw met een geheimhoudingsplicht, die eventuele klachten in vertrouwen in eerste instantie zullen aanhoren. Vervolgens zullen zij adviseren en faciliteren bij het eventueel melden van de klacht bij de hierboven genoemde regionale colleges.

Gedragcode:

Voor de gedragscode, die de PKN Bennekom hanteert, verwijst zij naar de bestaande “Beroepscode en gedragsregels voor predikanten en kerkelijk werkers”, zoals vastgesteld door de Generale Synode van de PKN in november 2011 en april 2012. Deze is schriftelijk uitgebracht door het dienstencentrum PKN in augustus 2012, maar is ook gepubliceerd op de website van de PKN (www.pkn.nl).

Procedure PKN Bennekom:

1. Wanneer gedragsregels, geformuleerd in bovengenoemde beroepscode en gedragsregels, worden overtreden door iemand die namens de Protestantse Gemeente Bennekom handelt, dan kan men als eerste stap de persoon daarop aanspreken of iemand uit de kerkenraad van de wijkgemeente.
2. Indien het, om welke reden dan ook, wenselijk is om iemand buiten de leiding van de PKN Bennekom in vertrouwen te nemen, zijn er de vertrouwenspersonen waartoe leden van de kerk zich kunnen wenden.
3. De vertrouwenspersonen gaan vertrouwelijk om met die informatie en rapporteren niet over inhoudelijke zaken aan de wijkkerkenraden noch aan de Federatieraad.
4. Vertrouwenspersonen kunnen onderling afstemmen (intervisie) en naar derden toe met inachtneming van de overeengekomen vertrouwelijkheid.
5. Vermeende overtredingen door personen die acteren namens de PKN Bennekom uit één van de aangesloten wijken van de Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk te Bennekom kunnen een melding doen bij de vertrouwenspersonen.
6. Kerkleden kunnen zich dus altijd rechtstreeks wenden met hun klacht bij één van deze twee vertrouwenspersonen, die daarvoor door de Federatieraad zijn aangesteld. De volgende personen zijn als vertrouwenspersonen aangesteld:
 - De heer Gerrit Hulsbergen
 - Mevrouw Janneke van Beek
7. De keuze van een vertrouwenspersoon is vrij en niet afhankelijk van tot welke wijkgemeente men behoort.
8. Beide vertrouwenspersonen vormen het eerste meldpunt voor eventuele klachten over gedrag van voornoemde personen. Zij zullen deze klachten serieus aanhoren, vertrouwelijk behandelen, desgewenst adviseren en naar behoefte hulp bieden om de klacht eventueel bij



Protocol Vertrouwenspersoon

PKN Bennekom in wording

Versie mei 2021

het officieel daarvoor ingericht college te melden en verder te laten behandelen. Vermeende slachtoffers kunnen daarbij kiezen voor een vervolg volgens de eerdergenoemde, door de PKN ingestelde, procedure.

9. De vertrouwenspersonen zullen tevens aan en in overleg met het slachtoffer pastorale hulp aanbieden vanuit de PKN Bennekom. Zij zullen met het slachtoffer ook de vorm en inhoud van de hulp afstemmen. Bij eventueel onderling niet te combineren voorkeuren van slachtoffer en dader zal aan het slachtoffer de eerste keus worden gegund.
10. Bij een ernstige zaak kan men natuurlijk ook gebruik maken van de rechten die men als burger heeft en bij de politie aangifte doen.

Het in de procedure genoemde protocol van de PKN is specifiek gericht op machtsmisbruik van een ambtsdrager naar een gemeentelid. Andere situaties bijvoorbeeld in omgekeerde richting zijn ook mogelijk. Ook hiervoor biedt het genoemde protocol voldoende handvatten. Ook in die gevallen kunnen slachtoffers gebruik maken van genoemde vertrouwenspersonen. In deze gevallen is echter ook melding via de normale pastorale structuren (pastores) mogelijk. Zij kunnen dan gebruik maken van voornoemd protocol.

Bijlage:

1. Taken en profiel van de vertrouwenspersonen van de Protestantse Gemeente Bennekom in wording

Ondertekening

Aldus te Bennekom vastgesteld door de federatieraad van mei 2021.

Namens de Gereformeerde Kerk Bennekom

J. Smits

preses kerkenraad

D. Nijland

scriba kerkenraad

Namens de Hervormde Gemeente Bennekom

Ds. A. Verbaan – van den Heuvel

preses algemene kerkenraad

G. Tabor

scriba algemene kerkenraad



Protocol Vertrouwenspersoon

PKN Bennekom in wording

Versie mei 2021

Bijlage 1: Taken en profiel van de vertrouwenspersonen van de Protestantse Gemeente Bennekom in wording

Algemeen:

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen. Vertrouwenspersonen zijn de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en zijn alert op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

Er zijn twee vertrouwenspersonen, een man en een vrouw. Gemeenteleden hebben daardoor een keuze wie ze willen benaderen. De vertrouwenspersonen hebben daardoor iemand om mee te overleggen en samen te werken.

Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Zij doen geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat zij niet aan waarheidsvinding doen, zij gaan niet zelf op onderzoek uit, zij zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat, zij zijn geen aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt en ondersteunen die persoon.

De vertrouwenspersonen zijn bekend met de Protestantse Gemeente Bennekom, zij zijn geen lid van een van de kerkenraden. De vertrouwenspersonen werken in opdracht van maar niet namens de kerkenraad. Zij kunnen onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

De benoemingstermijn van de vertrouwenspersonen is 4 jaar; deze termijn kan eenmaal worden verlengd. Een rooster van aftreden zal worden toegevoegd.

De vertrouwenspersonen zullen worden voorgesteld in een kerkdienst en zullen daarin een gelofte van geheimhouding afleggen.

De vertrouwenspersonen tekenen, net als de andere vrijwilligers met een gezag dragende taak, de gedragscode van de PKN. Zij overhandigen bij de start van hun werk ook een VOG aan de kerkenraad.

Taken:

Voorlichting en preventie

- Zichtbaar zijn in de gemeente.
- Aanjager zijn van praten over 'veilige gemeente' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren

- Alert zijn op signalen van mogelijk misbruik, zie meldprotocol.



Protocol Vertrouwenspersoon PKN Bennekom in wording

Versie mei 2021

Opvang en begeleiding

- Eerste aanspreekpunt en steun voor mensen uit de gemeente die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er in de gemeente gebeurt of waar ze zich zorgen over maken.
- Bij strafbare feiten de politie op de hoogte brengen wanneer melder daar niet toe in staat is of bij een levensbedreigende situatie.
- Meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden, zie meldprotocol.
- Op verzoek van en met instemming van de melder deze vertegenwoordigen.

Informeren en adviseren

- Melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten.
- Zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of
- Juridische hulp (bijv. advocaat).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling

- Volgen van relevante cursussen, bijwonen van regionale intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten.
- Bijhouden van een persoonlijke registratie.
- Vanuit deze registratie jaarlijks rapporteren aan de kerkenraad waarbij omstandigheden en personen onherkenbaar zijn. De rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.

Profiel

Kennis en vaardigheden:

- HBO of WO werk- en denkniveau.
- Professionele gespreksvaardigheden.
- In staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek.
- In staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen.
- Communicatief vaardig.
- Aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing).
- Kennis van de sociale kaart, waaronder SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie.
- Kennis van de kerk (cultuur en structuur).



Protocol Vertrouwenspersoon PKN Bennekom in wording

Versie mei 2021

Persoonlijke kenmerken:

- Integere en evenwichtige persoonlijkheid.
- Luisterend; een respectvolle houding.
- Empathisch vermogen.
- Betrouwbaar.
- Onbevooroordeeld, open en oog hebbend voor de belangen van zowel betrokkene als anderen die in de zaak betrokken zijn of worden.
- Inzicht in eigen handelen en reflectief.
- Kan flexibel inspelen op wisselende situaties.
- Grenzen kunnen stellen aan wat een ander mag verwachten en verwachtingen kunnen managen.
- Lid van de Protestantse Kerk in Nederland.